

Za Redakcją odpowiedzialny
Stanisław Bronikowski w Poznaniu.

Administracja, Ekspedycja i Biuro Redakcji s. Marcini
No 62.

Dziennik Poznański
wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni
świętych.

Cena ogłoszeń (inzeratów):
od wiersza drobnego 1 sgr. 6 fen. — Reklamy od
wiersza drobnego 3 sgr. (incl. tłumaczenia).

Listy
do redakcji, administracji i ekspedycji winny być
frankowane.

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Przedpłata kwartalna
wynosi w Poznaniu 2 tal. 15 sgr. w państwie nie-
mieckim 3 tal. 1 sgr. 3 fen. w Austrii 6 guldenów,
w Francji 18 fr. w Anglii 4 tal. 15 sgr. w Szwajc-
ryi 5 tal. 15 sgr. w Danii 4 tal. 2 sgr. w Włoszech,
w Szwajcarii i Belgii 4 tal. w Turcji 28 fr. w Ame-
ryce 6 tal. 7½ sgr.

Przedpłata i ogłoszenia
przyjmują się w ekspedycji; przedpłate przyjmują
w monarchii pruskiej oraz w państwach do związku po-
cztowego niemiecko-austriackiego; należących urzędy po-
cztowe. W innych krajach za tylko naszą agenturę,
za których pośrednictwem (zobacz niżej) można także
przesyłać ogłoszenia do ekspedycji Dzienn. Pozn.

Rekopisma
nadsyłane Redakcji nie zwracają się i niszczono będą.

Ajencye Dziennika Poznańskiego:

W Krakowie Józef Czech, księgarz i Administracja Dziennika Kraj. — W Lwowie F. H. Richter, księgarz. — W Paryżu przyjmują przedpłate Libraire du Luxembourg, Rue de Tournon No. 16 i pułkownik Raczkowski, Rue du Faubourg Poissonnière 33. — W Londynie: księgarz B. Bender, 8 Little Newport Street, Leicester Square W. C. — Ajencye do przyjmowania ogłoszeń: Na całą Francję pp. Havas, Lafitte, Bullier & Comp. Place de la Bourse No. 8. W Hamburgu Frankfurt nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wiedniu i Bazylei: Haasenstein & Vogler. — W Berlinie Rudolf Mosse, Gr. Friedrichstrasse 60. A. Retemeyer, H. Albrecht Taubenstrasse 34. i Zeidler & Co., interna-tionale Annoncen-Expedition. — W Bremie: E. Schlotte. — W Lipsku: Eugeniusz Fort, Sachse & Comp. — W Frankfurcie nad Menem Daube & Comp. — W Wrocławiu Priebatsch, Ring. — W Buku: S. Bajtowski. — W Gnieźnie: A. Wierzbicki, w Inowrocławiu: A. Krysowski, w Krotoszynie: Ludwik Ciemiński, w Obornikach: F. W. Rakowski, w Pleszewie: L. Zboralski.

Miesięczną i dwumiesięczną przedpłate
przyjmują wszystkie urzędy pocztowe i Ekspedycja Dziennika Poznańskiego. Przedpłata miesięczna dla miejscowych wynosi 25 sbr. — dla zamiejscowych 1 tal. 5 fen.

Ekspedycja Dziennika Poznańskiego.

POZNAŃ, 31 lipca.

Pożyczka francuska! Oto przedmiot, na którego usługi oddana dziś wyłącznie prasa zagraniczna, druty telegraficzne, który dziś sam jeden ogólną pochłania uwagę. We Francji radość niesłychana z powodu rezultatu pożyczki — cyfry też takowe są kolosalne, bezprzykładne. Do tej chwili nie wiadomo nam jeszcze dokładnie, ile podpisano na wszystkich targach europejskich, te jednakże cyfry, jakie dotąd nas doszły za pośrednictwem różnych źródeł świadczą, że subskrybowana kwota przewyższy dziesięćkrotnie przynajmniej żądaną sumę. Dzienniki niemieckie przerażone tem niesłychanym powodzeniem starają się ile sił im tylko starczy osłabić doniosłość takowego, w obec atoli kolosalnych cyfr, owych najwymowniejszych rzeczników, usiłowania podobnego rodzaju świadczą tylko o niewygasłej zawiści Niemców, jaka ich ogarnia na widok potęgi tej Francji, o której sądziły, że jest na jakiegoś potęgi tej Francji, o której sądziły, że jest na jakieś lat dziesiątki zrujnowana moralnie i materialnie. Nie wchodzimy w to, czy kwota, jaką uzyskano z podpisów w samej Francji przemawia raczej za chęcią zysku, niż za patriotyzmem narodu francuskiego, jak to stara się udowodnić organ ks. Bismarka Nordd. All. Ztg., ani też chcemy spierać się z Köln. Ztg. która twierdzi że sumy subskrybowane nie są jeszcze dowodem jakoby Francja warta była 30 lub 40 mil., ale świadczy one po prostu, iż interes jaki ona ofiaruje targom giełdowym, rokuje dobre zyski i że Europa w obecnej chwili posiada znaczne kapitały w gotówce, ani też zbijać będziemy wywody Nat. Ztg. która pociesza się, że cyfry te są czysto urojonemi, a subskrypcja takowych nastąpiła jedynie w pewnym przekonaniu koniecznej redukcji, co wszystko szerokie daję pole do zgubnych fikcji i matactw giełdowych, — w to wszystko, powtarzamy, nie wdajemy się wcale i zaznaczamy jedynie fakt, będący wymownym świadectwem zaufania, jakie świat finansowy żywi do rządu francuskiego i bogactwa Francji.

Tak niespodziewany rezultat pożyczki pozwolił p. Thiersowi zapewnić komisji zajmującej się oznaczeniem terminu odroczenia Zgromadzenia narodowego, że w przeciągu roku Francja pozbędzie się wojsk okupacyjnych, a zwłaszcza pierwsze cztery departamenty oczyszczone zostaną do lutego, a dwa pozostałe, kilka miesięcy później.

Zresztą wiadomości z Francji ograniczają się na obradach Zgromadzenia narodowego, w którym przedwczoraj sprawozdawca komisji, zajmujący się zbadaaniem czynności rządu z 4 września ks. Audiffret Pasquier zdawał sprawę z liwerunków i dostaw poczynionych za czasów dyktatury Gambetty. W debatach brał udział obok p. Nacqueta, na którego głównie uderzał sprawozdawca, także Gambetta.

Z innych spraw politycznych zjazdu i spotkania panujących i książąt krwi na pierwszym stoją dziś miejscu. Zaledwie przebrzmiała wiadomość o wycieczce następcy tronu pruskiego do Ischl, gdzie spotkał się z cesarzem austriackim, a już głoszą, że w pierwszych dniach sierpnia nastąpi zjazd Franciszka Józefa z cesarzem Wilhelmem w Salzburgu, zjadą razem udadzą się do Berchtesgaden gdzie powita obu monarchów młody król Ludwik Bawarski. Rozchodzi się również wieść że z cesarzem austriackim zjedzie się gołami w Berlinie także car Aleksander. W ten sposób znalazłby się naraz w stolicy niemieckiej reprezentanci państw tworzących niegdyś tak zwane „Święte przymierze.“ — Prasa wiedeńska buduje z tego powodu najpiękniejsze zamki na lodzie.

Wrażenia

Z PODRÓŻY

z Wiednia do Tryestu.

Goethe powiedział, że mało rzeczy jest trudniejszych do zniesienia jak długi szereg zbyt szczęśliwie przebytych dni, lub szereg miejsc widzianych, zbyt pięknie przedstawiających widoki. Słowa te, które mi się zawsze tylko oryginalnym wydawały paradoksem bez pretensji nawet, by w nie wierzone, żywo stanęły mi w pamięci i nieledwie wyznawę we mnie znalazły, gdy podczas kilkunasto-godzinnej podróży pomiędzy Wiedniem a Tryestem coraz to nowe, a coraz cudniejsze przedstawiały mi się widoki. Pociąg opuszcza węsoly, gwarliwy Wiedeń, przebiega piękną dolinę mnóstwem białych, w zieleni ukrytych, wiosek i miasteczek otoczonych; zameczki, parki wiedeńskich bogaczy, wieżyczki kościołów i klasztorów, sławne Baden, ów raj letni bogatszych Wiedeńczyków, wszystko to otoczone na około coraz to potężniej wznoszącymi się górami z tamtej strony rzeki Leity, w dziwnie harmonijną składa się całość. Po godzinnym biegu staje parą dysząca lokomotywa przed trzema wierzchołkami

Prasa hiszpańska wielce jest z tego niezadowolona, iż śledztwo wytoczone w sprawie ostatniego zamachu nie rzuciło najmniejszego światła na jego sprawców. Epoka wylizca cały szereg podobnych zbrodni, na jakie patrzyła się Hiszpania w ostatnich czasach. Zamachy wymierzone przeciw Azcaragii, Primowi, Zorrilli, przeciw parze królewskiej przeszły bezkarnie, a śledztwo zarządzane nie doprowadziło ani razu do wykrycia zbrodniarzy, mimo że i policja była w sam czas pod ręką i nie zaniedbała niczego, co mogło przyczynić się do schwytania zлочynców.

Powstanie karlistów jak było tak i jest ciągle na porządku dziennym. Rząd hiszpański schwytanych karlistów wysłał na wygnanie na wyspy kandyjskie, zjadł po niejaki czasie wcieli ich w szeregi wojska stojącego na Kubie.

Papież mianował na ostatnim konsystorzu 7 biskupów włoskich a 11 zagranicznych.

Z Konstantynopola donoszą o powrocie wicekróla egipskiego do Egiptu.

* Potrafić choć mimochodem o Tygodnik katolicki, ludzi i pisma jemu podobne, jest istnem dotknięciem gniazda szerszeni. Doświadczamy tego na sobie z powodu ostatniego naszego wystąpienia w numerze 167 Dziennika. Sympia się znów przeciw nam zarzuty cechującej uczciwości i sumiennosci Tygodnikową dobru wiary, jak n. p., że jesteśmy zwolennikami masonów, że lubujemy się i rozkoszujemy czytaniem Neue Freie Presse, że nie wiemy nic o egzystencji łóż masońskich w dawniej Polsce i t. d. Pomiłując jednakże wszystkie te wymysły i niedorzeczności, natchnione tylko ślepą nienawiścią a łatwe do skontrolowania każdemu, kto pismo nasze czyta, zwracamy się do rzeczy głównej, z którą Tygodnik na ten raz przeciw nam wyjeżdża. Otóż oświadcza Tygodnik dosłownie, iż bierze na siebie dowiedzieć nam rzeczywistość cudu z kominiarczykiem Reichem; wymaga jednakże „kategorycznego z naszej strony oświadczenia,“ czy redakcja Dziennika w cuda wierzy? — Na takie dietum acerbum szanownego Tygodnika, pozostaje nam tylko oświadczyć:

- 1) iż nie uznajemy redakcji Tygodnika katolickiego za instancję właściwą do badania naszego sumienia i naszych wątpliwości w wierze;
- 2) iż gotowość redakcji Tygodnika do stwierdzenia rzeczywistości cudów, uważamy za zdradę i śmieszny zarozumiałość, zasługującą na skarcenie ze strony przełożonych władz duchownej, gdyż wiemy wprawdzie o procesach beatyfikacyjnych w Rzymie, stwierdzających istnienie cudów, ale nie słyszeliśmy nigdy o tém, aby redakcy jakichkolwiek pism miały sobie delegowaną jakąś władzę taumatyczną.

Z tego powodu niechaj więc Tygodnik raczy nas mieć za wytłumaczonych, jeżeli ani patronowana przezeń woda z Lourdes, ani cud z kominiarczykiem Reichem, choćby go nawet, jak Tygodnik obiecuje, pan dr. Kaczorowski świadectwem lekarskiem miał stwierdzić, wiernych a raczej łatwowiernych w nas nie znajdując. Tyle co do sprawy cudu z kominiarczykiem u Sióstr Miłosierdzia i wiary naszej we władzę taumatyczną księdza redaktora Tygodnika katolickiego, sięgającego, co najlepsza, dla przekonania niewiernych, po tak ziemski środek, jak niewystawione dotąd jeszcze świadectwo lekarskie doktora Kaczorowskiego.

Wracając teraz z dziedziny cudów na padół rzeczywistości, skończmy naszą rozprawkę z Tygodnikiem znów małą rektyfikacją w sprawie kongresu Weronńskiego, w której się redakcja Tygodnikowa szczególnie jakoś rozmiłowała, bez zamiaru jednakże zajrzenia choćby do pierwszego lepszego Conversations-Lexicon. Otóż i na ten raz figuruje w replice Tygodnika, na kongresie Weronńskim, bajeczny hr. Haugewitz, choć z pewnością już modyfikacjami.

pod niebo sięgającą górą, przeszło 3000 stóp wysokim Semmeringiem. Trudno pojąć w pierwszej chwili, w jaki sposób ciężki pociąg, który u nas na płaszczyźnie tylko jak na stole biedz potrafi, przez górę tę przedostać się zdoła; niedługo jednakże ciekawemu daje czekać podróżnemu, bo zmieniwszy tylko lokomotywę, zaczyna się jak koza drapać po górach tuż nad przepaściami, że aż straszno często człowiekowi oczy na dół spuścić. Po prawej stronie skała prostopada, po lewej najcięższe coraz niżej spływające doliny i przepaści; miejsca tylko między nimi tyle, że ledwo podwójne szyny prześliznąć się mogą. Pociąg jak wąż wije się między skałami, trzy razy zupełnie te same przebiega miejsca, zawsze tylko o kilkaset stóp wyżej; trzy razy te same przedstawiają się widoki, lecz zawsze z innego punktu widzenia, szczególnie pięknie robi wrażenie zameczek Klamm księcia Lichtensteina, który się najprzód, gdy pociąg jest w dolinie, na imponującej przedstawia górze, później się z nim równa nareszcie gdy podróżny na pierwsze, drugie, trzecie piętro się wznosi, coraz więcej się zniża, aż wreszcie karłowacie gdzieś tam na dole jak mała chatka pasterska. To samo się dzieje z widokiem na samą co tylko przebyta drogę: świsnął co dopiero koło ciebie po drugich szynach pociąg w przeciwną od twojej ku Wiedniowi pędzący strone, zniknął na kilka chwil skałami zakryty, aż tu pokazuje ci się u tych stóp raz drugi i trzeci, ale już tak nisko i wskutek tego tak mały jak zabawka dziecinna, którą dziecko ze sobą po pokoju ciągnie. By ominąć ostateczny góry wierzchołek, przeszło 400 stóp jeszcze się wznoszący, prze-

Ależ pamiętamy dobrze, iż nawracając dziś w inną stronę Tygodnik, poprzednio w nr. 29 utrzymywał dosłownie: „czyż nie wie (Dziennik), że na tym kongresie ówczesny prezes ministerstwa pruskiego hr. Haugewitz (sic!) etc. Otóż, twierdząc, że ani Tygodnikowy hr. Haugewitz, ani też rzeczywisty hr. Haugwitz, nie był w epoce kongresu Weronńskiego ani prezesem ministrów, ani nawet ministrem pruskim, usunął się on bowiem jeszcze w r. 1807 zupełnie od spraw politycznych, zajmując jedynie od r. 1811 kuratorstwo uniwersytetu Wrocławskiego, że go na kongresie Weronńskim w charakterze oficjalnym wcale nie było, że zaś Prusy na owym kongresie były reprezentowane 1) przez ks. kanclerza Hardenberga, 2) przez br. Bernstorffa, 3) przez ks. Hatzfelda i 4) przez Wilhelma Humboldta. (patrz, Geschichte der neuesten Zeit, von Dr. Karl Hagen, Professor der Geschichte und Staatskunde in Heidelberg, Braunschweig, 1849, tom I. stron. 505. — Dalej: Congrès de Vèrone, par Chateaubriand, Bruxelles, 1838, tom I. str. 62). Errare humanum est. Nie byłobyśmy brali za złe zajętej tylu ważnemi rzeczami, jak n. p. cudami i cudotworstwem redakcji Tygodnika, że się pomyliła w nazwiskach osób historycznych, choćby nawet z tak niedalekiej przeszłości. By jednakże po pierwszej rektyfikacji, trwać w błędzie i podtrzymywać go zajądło, do prawdy, to zakrawa na zbyt wielki upór.

Wiadomości urzędowe.

NPan raczył nadać praktycznemu lekarzowi dr. Loewenthal w Berlinie tytuł radcy zdrowia, a wyższemu nancyściom dr. Hermanowi Henkel przy gimnazjum w Seehausen i dr. G. Garland przy miejskim gimnazjum w Hali nad Salą tytuł profesorów.

Korespondencye Dziennika Pozn.

Warszawa, 28 lipca.

(Procedura moskiewska. — Brody. — Zaproszenie i program jubileuszu Biega).

Korzystam ze sposobności i przesyłam znów kilka szczegółów z życia naszego:

Nie dawno obywatel ziemski z Piotrkowskiego skazany został niesłusznie przez sąd gminny na 5 rs. kary — apelował więc do naczelnika, który karę powiększył do 25 rubli — w apelacji do gubernatora podniesiono karę do 50 rs. Oburzony szlachcic na niesprawiedliwość władz miejscowych udał się do namiestnika pewny, że wyrok będzie cofnięty. — Jakże się biedak omylił! — Hrabia rozkazał ścigać go z niego 100 rs. kary — za to, że się naprzykrza władzom (bezpokoit naczalstwo). — Czyż to nie głupota i złośliwość!

Wielce nas ubawił wypadek, który miał miejsce w Brodach ze strażą ogniową biegnącą przez granicę na ratunek palących się wsi w gub. Wołyńskiej. Straż graniczna moskiewska nie przepuściła pomocy przez granicę, ponieważ galicyjska straż ogniowa nie miała paszportów. — Formy zachowano, ale wieś do szczytu zgorzała!

Dołączam dosłowne zaproszenie wraz z programem uroczystości 60-letniej oficerskiej służby hr. Biega. — Nie zmieniam ani litery, ani punkty. — Oto jest dosłowne brzmienie jednego i drugiego: (Dokumentu te w oryginalnym w francuskim języku pisane, podajemy w dosłownym tłumaczeniu. Przyp. Red. Dzienn. Pozn.).

Panie!

W dniu 26 lipca b. r. mija 60 lat, jak jego excellencya feldmarszałek hrabia Berg, namiestnik cesarski w Król. Polsk., dostąpił stopnia oficera w armii cesarskiej. Z upoważnienia Najwyższego rocznica ta ma być obchodzoną uroczystością. Przesyłam mu w załączeniu program, mam honor prosić Pana o łaskawą odpowiedź w jak najkrótszym czasie, czy pragniesz

bija kolej górę samą; ciemność otacza cię zupełna i dopiero po pięciu przeszło minutach wracasz ponownie do światła i życia, zjadł już pociąg szybko, niemiłosiernie skrzypiąc ześrubowanemi hamulcami kołami, spuszcza się przez stacyę Semmering do Mürrzuschlag, gdzie dolina rzeki Mur cudnie przebiega krajobrazy Styrii. W miejscu, gdzie droga do najwyższej wznosi się wysokości, jest posąg Karola VI, pod którego panowaniem pierwszą drogę przez Semmering ukończono, w tych samych miejscach, gdzie roku 1857 drogę żelazną przeprowadzono z napisem: „aditus ad maris Adriatici littora.“ Z Mürrzuschlag czyli raczej z Brucki wije się kolej doliną rzeki Mur do Drawy wpadającej. Pyszna to rzeka! Szerokość jej nie wiele tu większa od naszej Warty, ale płynie nader bystro. a tak przezroczyste jej wody, że kamyczki na jej dnie widzieć można, a brzegi tak cudowną okryte zielenią, że oczów od nich oderwać trudno. Kolej i rzeka tak obok siebie; natura piękna pobratana z sztuką ręki ludzkiej. Rzeczka kokietuje zupełnie podróżnego, chwilę płynie spokojnie wśród wysokich najcięższymi lasami pokrytych wybrzeży, to zagniewa, zapieni się, napotkawszy na brzydkie jakieś skały na dnie, biegnie jakby powstrzymać, ale gniew jej nie długi, bo tak cudownym znówu błysnie do ciebie uśmiechem, że chciałbyś wstrzymać bieg pociągu, by choć kilka godzin popieścić, pocieszyć się tym widokiem. Skryje się na chwilę, znówu się pokaże, w najpiękniejszej się znówu przybiera szaty, lasy zielone, błękit nieba z szczytami odbija w sobie, chciałaby powstrzymać podróżnego lub przynajmniej chce, by za nią tęsknił; lokomotywa

wziąć udział w obchodzie uroczystości dnia 26 lipca (7 sierpnia) i w obiedzie subskrypcyjnym, który dany będzie w tym samym dniu na cześć jego excellencyi feldmarszałka hrabiego Biega. Dodać zarazem muszę, że składkę subskrypcyjną na wydatki dnia 26 lipca (7 sierpnia) wyznaczono od osoby na 30 rubli. — Jeśli Pan życzy sobie brać udział w rzeczonym obchodzie, to proszę zapisać nazwisko swoje na załączonej liście i przesać przypadającą na niego składkę na ręce Pana Kalińskiego, urzędnika intendatury w Warszawie, upoważnionego do odbierania pieniędzy od zapisanych uczestników. W tym celu znajdować się będzie p. Kaliński w dniach powszednich w biurze intendatury od godziny 10 z rana do 3 po obiedzie.

Przyjmij Panie zapewnienie mego poważania
K. Witkowski.

Warszawa 6 lipca 1872.

Program

uroczystości dnia 26 lipca 1872, 60 letniej rocznicy dostąpienia stopnia oficera Jego excel. feldmarszałka hrabiego Biega, namiestnika cesarskiego i w Królestwie Polskiem głównie dowodzącego wojskami wojennego okręgu warszawskiego.

1. O 10 godzinie z rana przyjmować będzie Jego excel. Namiestnik w sali zamku królewskiego powinszowania z okazji jubileuszu, reprezentanci i wychowawcy zakładów dobroczynności, przyjmowani będą przez Jego excel. w podwórzu zamku.

2. Po skończonej recepcji przedzie Jego excellencya konno przez ulicę Senatorską i Miodową i uda się do kościoła katedralnego na nabożeństwo. Wojska i korporacje ziemieślnicze tworzyć będą wszędzie szpaler.

3. Po nabożeństwie odbędzie się parada.

4. O 6 godz. po obiedzie obiad w ratuszu.

5. Przy końcu obiadu zgromadzi się publiczność na placu ratuszowym i kolejno składać będzie powinszowania panu feldmarszałkowi przy odgłosie muzyki. Plac oświetlony będzie pochodniami i ogniem bengalskim.

6. W tym samym czasie nastąpi także illuminacya w ogrodzie saskim a jego excell. namiestnik przyjmowany będzie wśród odgłosu muzyki orkiestrowej, złożonej z 900 muzykantów, dla których umyślnie wystawiona będzie galerya.

7. Uczestnicy uroczystości dnia tego towarzyszyć będą Jego excell. feldmarszałkowi do teatru w ogrodzie Saskim, w którym na cześć jego odbędzie się z rozkazem przedstawienie.

Czyż to nie komedia? czyż można wymyśleć coś potworniejszego?

Paryż, 28 lipca

(Upały. — Śmierć Adolfa Guérout. — Śmierć księcia de Guise. — Niby to spiszek bonapartystowski. — Izba: obór członków rady stanu; projekt do prawa wojennego; poprawka b. Chaurand; zakończenie sesji rady municypalnej. — Literatura: p. Littre, p. Lubbock, p. Am. Thierry.)

S. E. Czy znówu mam zacząć od utyskiwania nad upadem nieznosnym, którego burze dni ostatnich zmniejszyć nie zdołały? Dla czegoż nie? Skarżyć się jest nie bardzo skuteczna, ale bardzo używana pociecha. A teraz pomówmy o nowinach drugiej połowy tygodnia.

Nasamprzód zapisujemy śmierć Adolfa Guérout, dyrektora dziennika l'Opinion nationale, byłego deputowanego Sekwany w r. 1863, na którego miejsce został obrany w roku 1869 p. Jules Ferry, bo zarzucono mu związki przyjazne z księciem Napoleonem. Wiadomo, że p. Guérout był dawniej St. Simonistą, a do śmierci pozostał energicznym przeciwnikiem urzędowego kościoła; to też odbył się pogrzeb cywilny, a po mowach p. Sauvestre przemawiającego w imię redakcji Opin. nation., p. Lemonnier w imię St. Simonistów, p. Garnier-Pagès, ciało złożone zostało w grobie rodzinnym na cmentarzu Passy. P. Guérout był jednym z najwzięjszych obrońców sprawy polskiej w dziennikarstwie republikańskim, szczególnie podczas powstania 1863 r., a byłoby z naszej strony niewdzięcznością nie przynieść na grób jego świeży słowo uznania i sympatii.

nie tak jednak zakochana w rzeczce, zwraca się ku zachodowi w góry, granice wód między Drawą a Sawą tworzące, wchodzi nieledwie w koryto tej rzeki i biegnie wraz z nią aż się nie zgubi za Laibach w pustyniach straszliwie wyglądającego Karstu. Jest to może najpiękniejsza część całej podróży. Góry imponującą już przybierają wysokość, zjadają ci się akami-tkami, zielonemi pokryte trawnikami, bo wierzchołki drzew tylko widziś, nie widząc zjadł one wyrastają. Roemerbad, Cilli, Steinbrueck z nieprzeliczoną ilością pamiątek rzymskich sięgających czasów, co kilka chwil na wysokości górze ruina starożytnego zamku. Ludzie z poczuciem piękna, entuzjastycznie się tak samo jak my pięknościami natury, czując jak my, stawali je widocznie i zamieszkiwali, tęgnili tu życie, były serca miłością, przyjaźnią, zemstą, nienawiścią — dziś tradycja nawet zaginęła, co to byli za ludzie, nie podobna odszukać dróg, któremi się do nich wchodziło, nagie tylko mury sterczące na wysokości świadczą o nich że żyli, działali może namiętniej i potężniej jak nasze generacye.

Dolina Sawy tak tylko wązka, że rzeka i kolej zaledwie miejsce około siebie znajdują; czasami skała rzekę tylko przepuści, a stanowiący w poprzek człowiekowi przejścia broni, ale próżno; co dla człowieka skała. Przebiega ją na wskroś i pod nią przebiegnie. Tak tunele, wiadukty, mosty co chwila z jednego na drugi brzeg rzeki przenoszą lokomotywę, pokazując przechodniowi coraz to nowe, a coraz wznioślejsze krajobrazy. Jeżeli Mur bym przyrównał do dora-stającej dziewczycy, która wiedząc, że piękna, wiedząc,

Druga śmierć zwróciła w tym tygodniu uwagę publiczną. Umarł we czwartek młody duc de Guise, ostatni syn księcia d'Aumale, którego odumiał już pierwszy syn duc de Condé, tak że ogromny jego majątek zostanie własnością jego synów, a prawdopodobnie hr. Paryża. Młody de Guise miał lat 18, uczęszczał jako uczeń klasy matematycznej do Lycée Condorcet (dawniej Bonaparte) gdzie się nie uczył, miał zamiar przygotować się do szkoły politechnicznej. Familijne nieszczęście, jakie spotkało księcia wzbudziło mu powszechne współczucie nawet w przeciwnych obozach. Sam zaś książę dotknięty żywo niespodziewanym ciosem, miał odpowiedzieć pocieszającym go przyjaciółm: „jestem człowiekiem straconym”. Jeśli w rzeczy samej ks. d'Aumale porzuci politykę, toż samo zrobi i książę Joinville, a stronnictwo ich popierać będzie rząd p. Thiersa i republiki.

O trzeciej śmierci, a mianowicie o śmierci Juareza już wiece. Tydzień ten obfituje w nekrologiczne wiadomości. Polityka zaś w oczekiwaniu pożyczki dość blado wygląda. Niby to odkryto spisek bonapartystowski, policya zrewidowała dawne biura dziennika pana Duvernois: Le peuple français i znalazła tam broszury i korespondencje kompromitujące, między innymi podobno kogoś z deputowanych. Nazwiska nie wymieniamy, ale nie trudno się domyślać o kim tu ma być mowa. Odkrycie to nie nowego nie odkryło, bo propaganda bonapartystowska bynajmniej tajemniczą nie była, ani też rozsądnych ludzi nie przestraszyło, bo stronnictwo to zużyte zawsze teraz wyglądać będzie jako dziecko porywające się z motyka na słońce.

W izbie zawsze na porządku dziennym członkowie rady państwowej; najmocniej wszystkich zadziwiło usunięcie przez prawicę p. Hervé, redaktora du Journal de Paris, zdeklarowanego stronnika orleanistów: cóż się stanie z projektem pojednania podanym przez Debaty, jeżeli panowie legitymiści żadnych ustępstw sprzymierzeńcom swoim robić nie chcą? Prawo wojskowe wróciło także pod dyskusję; we czwartek obradowano znowu nad głosowaniem żołnierzy, a mimo usiłowań p. Jouin dowodzącego, że to jest pierwsze, a może nie ostatnie ograniczenie głosowania powszechnego, że prawo to podobne jest do sławnego prawa z 31 maja, które było „przedmową do 2 grudnia”. Zgromadzenie nie zmieniło postanowienia. W piątek po zamianowaniu jako radców państwa pp. Bourgeois, de Gaillard i Paccal, prefekta lyońskiego, po głosowaniu nad prawem o opodatkowaniu płodów surowych, które przeszło kilkudziesięciu tylko głosami większości, przystąpiono znowu do prawa wojskowego. Poseł Jan Brunet przemawiał nadaremnie przeciw temu prawu, które zarazem uznaje i kępuje zasadę służby obywatelskiej, nie słuchano go wcale. Ale za to przyjęto poprawkę barona Chaurand, która nie dozwala uwalniać od służby wojskowej jako podporę rodziny, synów nieprawego łoża. Jednak ponieważ cały artykuł odesłany był do komisji, może da się to jeszcze przemienić, bo jeżeli syn nieprawego łoża, sam wychowany przez rodzinę, stał się potem jej podporą, dla czegoż nie ma być uważany za prawdziwego syna, kiedy wszystkie synowskie spełnia obowiązki. Tak mówił bardzo słusznie p. Bethmont, dodając, że poprawka barona Chaurand sprzeciwia się kodeksowi cywilnemu. W sobotę przyjęto artykuł 17 a więc i poprawkę p. Chaurand, oraz całe prawo wojskowe.

Rada municypalna paryska zakończyła w piątek tak dobrze wypelnioną sesję, ogłosiwszy konkurs na odbudowanie ratusza. Należy oddać też radzie sprawiedliwość, że umiarkowaniem, poważnym traktowaniem kwestyi od niej zawisłych, nie mało się przyczyniła do polepszenia położenia miasta i do uspokojenia umysłów, zasługa w tym i prezydującego p. Vautrain i prefekta Sekwany p. Leon Say i lewicy, w której zasiadają ludzie jak Floquet, Rune, Clémenceau, Cantagrel, a która jednak umie utrzymywać przyjazne stosunki z prawicą, nie tak, jak w Wersalu!

Wyszedł w tym tygodniu 28my zeszyt Słownika języka francuzkiego p. Littré, zostają jeszcze 2 zeszyty do uzupełnienia dzieła. Ostatni ogłoszony zeszyt zawiera wyrazy objęte między ter a tres. Będzie to najpiękniejszy pomnik filologii francuzkiej; jest to historia filozoficzna o każdym wyrazie języka, który się tak ciągle przerabiał i przekształcał. Pracowitość tego człowieka jest zdumiewająca, a we Francyi szczególnie dotąd niestychana.

Wyszedł także przekład dzieła p. J. Lubbock p. t. Origines de la Civilisation przez p. Ed. Barbier. Autor zebrał wszystkie szczegóły życia dzikich ludów żyjących pod berłem Anglii i starał się wykazać, że moralność jest rzeczą zależną od obyczajów i umów społecznych, jest to zasada Diderota w Lettre sur les Aveugles, a mimo erudycyi pana Lubbock, argumenta jego nie zbijają skutecznie, jak Diderota wrodzoną zasadę dobra i sprawiedliwości. Ale dzieło to jest wielkiej wagi dla Anglików, którym znane będą obyczaje dzikich poddanych swoich.

Nareszcie p. Am. Thierry, członek instytutu, ogłosił dalszy ciąg studyów swoich o upadku cesarstwa rzymskiego w tomie p. t. Sw. Jean Chrysostome et l'Imperatrice Eudoxe (Dider). Jest to nowy dowód, że erudycja głęboka nie jest wyłączną właściwością Niemców, a nikt by z Niemców nie potrafił zdźwignąć tak łatwo takiego ciężaru faktów i dokum-

w jakich barwach jęć do twarzy, wybiera się w nie, przebiera co chwila w nowe, pokokietować potrafi rozmarzonego przechodnia, to Sawa jest dziecko, które jeszcze dobrze chodzić się nie nauczyło. Jeszcze nie wiele od ziemi odrosła, dno jej skalistie wszędzie przejeżdżać można; pierwsze nie pewne stawia kroki, ale ciężka ta jej pierwsza wędrowka: przeszkoły pozornie nie do przezwyciężenia tamują jej drogi, przemysłliwa dziecięcą główką, jak je ominąć, czy przemódz, próbuje ze wszystkich stron, pieni, burzy się z niecierpliwością i złości, gdy jej zbyt ciężkie zadanie natura pozostawiła do zmożenia zadanie. —

Zmoże je jednak, bo żyje a przeszkody, tamujące jej bieg to masy nieruchome, które kiedyś przed wiekami rolę swą odegrały, dziś umarły i walczą z życiem bezwiednie. — Jedź jednakże kilka chwil jeszcze, a zobaczysz miejsca, gdzie masy te nieruchome, umarłe przed wiekami odniosły nad żyjącą naturą najzupełniejsze zwycięstwo.

Wjeżdżasz do ponurego Karstu. — Jest to górzysta pustynia skalista, porożywana dzielnymi przepaściami, znać że nie zawsze tu tak było, że i tu wrażliwa gwałtowna walka natury, między życiem i śmiercią, że chyliło się zwycięstwo na obiedwie strony, aż śmierć zwyciężyła i triumfuje teraz w całym znaczeniu tego wyrazu. — Nigdzie nie zobaczysz drzewka, nawet trawki, wszędzie tylko szary kamień, bielejący czasami, wznoszący się w wysokie góry, lub w głębokie spadający przepaście i otchłanie. — W Wiedniu w Belwederze jest świetny obraz Rubensa, jedna z najwznioślejszych jego kompozycji, przedstawiający Frygję po

mentów, ani wydstać z niego tak zajmującej, tak jasnej, tak poetycznej powieści.

W broszurach i dziennikach zawsze przebijają chęć zdobycia dla Francji przymierza Rosyi, a przy tem u dzielenia rady Polakom, jakoby jedynym sposobem ocalenia było dla nich zapomnienie przeszłości i pojednanie się z innymi Słowianami (!) W tym duchu wysłała niedawno broszura p. Luis-Lachaud pod tyt.: France, Prusse, Russie, ou la politique nouvelle.

Z Zurichu, 29 lipca.

(Muzeum w Rapperswilu.)

(X.) Wszystko co się odnosi do pomnika i muzeum narodowego w Rapperswilu nie może być obojętne dla publiczności polskiej. Otrzymałszy przeto z wiarogodnego źródła dokładną wiadomość o tych dwóch fundacjach, przesyłam ją, aby sprostować błędne niektóre doniesienia w dziennikach.

Pomnikiem na cześć stuletniej walki polskiej zajmował się jeden z pierwszych architektów Szwajcaryi, pan Stadler, profesor w szkole politechnicznej Zurichu. Zaręczył on za jego wiekową trwałość, tymczasem okazało się, że marmurowa kolumna wystawiona na miejscu zewsząd odkrytą, na działanie ciepła, zimna, deszczu i nadzwyczaj silne burze, które w pobliżu wywracają stuletnie lipy, nie daje dostatecznej rękojmi trwałości na odległą przyszłość.

Po bardzo znacznych wydatkach trzeba było mieć nowe, i zastąpić marmur żelazem, co zostało już dokonane. Idzie obecnie o to, aby ją do istniejącej podstawy trwale przymocować. Stanie się jeszcze ozdobięszą mając krawędzie zdob złoczone, co na ciemnym dnie piękny efekt sprawia. Na szczycie kolumny będzie orzeł także z żelaza odlany, którego model otrzymał powszechne uznanie.

Pomimo wspaniałego miejsca, wybranego na pomnik i przeudnego widoku są tacy, którzyby chcieli taras użyć na obierz, lub dom zabawy, a pomnik przenieść na dziedziniec zamkowy, murem opasany. Nie możemy tego zdania dzielić na własną szkodę.

Co się tyczy muzeum Narodowego, które w przeciągu niespełna dwóch lat powstało z wiekowych, wewnętrznych ruin zamkowych, ci, którzy je zwiedzają, a liczą się na setki, świadczą o nadzwyczajnym wzroście tego zakładu. Zresztą wydany w trzech językach katalog najlepiej to stwierdza, wykazując tysiące przedmiotów. Jeżeli dalej tak szybko ta instytucja rozwijać się będzie, stanie się w niewiele lat jedną z znakomitszych.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Niedawno jeden z dzienników rosyjskich podał wiadomość, jakoby rząd zamierzał znieść od Nowego roku gubernij Łomżyńską. Wiadomość ta w Królestwie przyjęta została z zadowoleniem, bo przez to zmniejszyłaby się liczba małych kacyków, a tem samem zmniejszyłaby się liczba nadużyć i wysokość wydatków na czynownictwo. Wiadomość ta jednak jak zapewnia organ rządowy Dziennik Warszawski, nie ma żadnej podstawy. I na przyszłość więc dziesięciu kacyków w Królestwie gospodarować będzie. Na wystawie technicznej w Moskwie następujące fabryki z Królestwa były reprezentowane:

Zakłady żelazne Starocho wice, Nietulisko, Ostrowiec i inne barona Fraenkla, fabryki żelaza chlewiskie pana Marcelego Sołtyka; fabryka rzucowska, wyrabiająca narzędzia dla techników; fabryka Bliżyn p. Aleksandra Wielogłowskiego wystawia odlewy i żelaza kute; fabryka Mijaczów p. Bauera nadesłała odlewy kuchenne, zdobne ameliemi. W oddziale ciał kopalnych wystawione są marmury przez p. Welkego, budowniczego w 40 okazach, a mianowicie z miejscowości: Dyminy, Korzeszków, Obice, Zeleńców (nadzwyczaj twardy i piękny), Jawor nie. Szewie, Bolmin (zupełnie prawie biały) Stare Chęciny, Rodkowice, Miedzionka, Niemastków (bardzo jasny), Zaborze, Stopiec (rozmaicie cieniowany przez odciski zwierzkowców), Suków, Czarna Zygmuntowska, Okraglice i innych.

W tych dniach, jak zapewnia Gołos, do komitetu ministrów wniesionym został projekt nowej ustawy warszawskiej giełdy, z wnioskiem ministerstwa skarbu, aby zajmujący obecnie posadę agentów handlowych, pozostali i nadal po zatwierdzeniu nowej ustawy bez dokonywania nowych wyborów.

NIEMCY.

* Berlin, 31 lipca. Wiadomość, że nie tylko kapitaliści francuzcy, ale i niemieccy ubiegali się o udział w pożyczce francuzkiej, że rezultat wszelkie przewyższył oczekiwania nawet tych, którzy jak najlepszą o bogactwie Francji mieli wyobrażenie, do tyła absorbuje uwagę opinii, że w łamach dzienników niemieckich nie więcej się znajdujemy nad uwagi o tej co

potopie. — Zobaczywszy Karst, przypomniałem sobie ten obraz; nie wiem, czy Rubens go widział, czy tworzył może swój obraz pod wrażeniem dzikiej tej okolicy, ale tak z pewnością ziemia po potopie wyglądała musiała, taką będzie, gdy podług przepowiedni naukowej Doweego ludzie na niej wymrą w skutek braku ciepła, gdy śmierć na niej z całą grozą zapanuje. — Ludzie tu anomalią zupełną; dozorcy kolejowy w małych budkach mieszkający, dziwny, kontrastyczny stanowią dodatek tej dziczyny; sąsownymi, właścicielami jej mieszkającymi są straszne wichry północno-wschodnie, boras zwane, — które tu z taką wściekłością od czasu do czasu panują, że najcięższe wagony kolei, ciężarami napelnione, są zdolne przewrócić. — To też w chwilach takich wszystkie pociągi wstrzymują się, nie śmiejąc puścić się z wicherem w zawody w skalistej tej pustyni. — Jak w ogóle było możebnem kolę tu przeprowadzić, trudno, jadąc nawet nią, sobie wystawić. Twarda, kilkunastomilowa, to w olbrzymie góry się piętrząca to w nieprzejrzane przepaści rozpadająca się przestrzeń, gdzie każda stopa w skałę wykuvana być musiała, podobita, ujarzmiona ręką ludzką, by służyła postępowi i cywilizacji, — to coś olbrzymiego, imponującego nad miarę. — Jeden z chórów Antigony Sofoklesa mówi: „Wiele rzeczy zdumiewających na świecie, ale nie dziwniejszego i potężniejszego jak człowiek.” — Patrząc na te olbrzymie cuda ręki ludzkiej, trudno nie przyznać słuszności poeci starożytnemu. — Ale czas odwrócić się od posępnego Karstu, znowu wrócić do życia. — Przejchawszy sześć olbrzymich tunelów, dojeżdżasz do stacyi Nabre-

dopiero skończonej operacji finansowej. W obec naturalnej radości prasy francuzkiej z tak świetnego rezultatu dziwnie odbija postawa pism niemieckich, które ukryć nie umieją podziwu nad zaufaniem, jakim giełda europejska darzy zwyciężoną Francją. Nie dziwi się zaufaniu do kapitalów francuzkich, ale powstają wyraźnie przeciwko niemieckim spekulantom, którzy bez względu na to, że Francya myśli o odwecie, że pożyczka jeszcze więcej wbije w dumę Francuzów i spocząć im nie da po doznanych klęskach, podpisawali z niestychaną dotąd gorliwością. Porówno z Francją, odzywa się Nat. Ztg., święcą mianowicie dzienniki frankfurckie dzień radosny; jeżeli się bowiem czyta Frankf. Ztg., to sądzić można, że się ma przed oczyma jaką Presse albo Siecle w niemieckim tłumaczeniu. Nigdy od roku 1866, radość pomienionego pisma nie była tak wielką jak obecnie.

Rozruchy w Berlinie, które jakęśny to już wspominali, wielkie miejscami przybierały rozmiary, nie powtórzyły się już więcej. Jakkolwiek cieszy się prasa berlińska, że w liczbie 85 aresztowanych robotników, 8 znajduje się tylko Berlińczyków, i nie obawia się tak szybko powtórzenia zaburzeń, to mimo to zwraca słuszną uwagę rządu na stan klasy robotczej i na załatwienie kwestyi socyalnej, która miała być przedmiotem konferencji, zwołanych do Berlina. — Z Metzu donoszą, że prace około fortyfikacyi szybkim postępują krokami. Przy budowie warowni nie wszędzie stosowali się Francuzi do systemu Vaubana, dla tego i dawne forty uległy już i uleść mają dalszej jeszcze zmianie. Korpus inżynierów francuzkich bezustannie podobno tem zajęty, ażeby fortyfikacye Metzu i mniejszych fortec w Alzacyi i Lotaryngii nowoczesnym odpowiadały wymaganiom.

FRANCYA.

* Paryż, 29 lipca. Dziś o godzinie 2 po południu złożył p. Thiers w komisji obradującej nad odcroczeniem Zgromadzenia żądane oświadczenie co do wewnętrznej polityki, przyczem wyraził niezłomną nadzieję, że najdalej w rok Francya oswobodzoną zostanie od niemieckiej okupacyi; w lutym opuszczają Niemcy cztery departamenty, a resztę departamentów w kilka miesięcy później. Blizszych szczegółów co do tego oświadczenia — nie mamy jeszcze.

Na dzisiejszem posiedzeniu Izby wersalskiej komisya budżetowa przedłożyła wniosek do ustawy, nadającej rządowi monopol co do sprzedaży zapalek, który to monopol przyniesie skarbowi około dziesięć milionów franków. Po przyjęciu wniosku otwierającego ministrowi wojny kredyt w sumie 91 tysięcy franków na nadzwyczajne wydatki, przechodzi izba do rozpraw nad sprawozdaniem Rianta, w którym działania Gambetty i Nacqueta (profesor chemii i sekretarz komisji zajmującej się zawieraniem kontraktów i obowiązanej czuwać nad dokładnym wykonaniem takowych) pod surową podano krytykę. Główny zarzut, jaki spoczywa na p. Nacquet, a tem samem na Gambecie, który jako minister wojny i spraw wewnętrznych był odpowiedzialny za czynności swych podwładnych, jest następujący: Rzeczony Nacquet wszedł w stosunki z kupcami amerykańskimi, którzy zobowiązali się dostawić w krótkim czasie 100 baterii dział Parotta po cenie 15,000 franków za baterią.

Nacquet podpisał umowę, mocą której złożone być miały u bankiera londyńskiego Morgan 6 milionów franków, mające służyć za rękojmię dotrzymania kontraktu. Nadaremno ostrzegali p. Nacqueta prezes komisji uzbrojenia, który doskonale był objawnionym z stosunkami amerykańskimi i wiedział jak łatwo wpasć tutaj w zasadzkę, nadaremno dowodził, że podobne działka można będzie dostać po 35,000 franków, zamiast po 75,000 fr., Nacquet oparł się i dokazał swego. Ze ostrzegci doświadczonego prezesa komisji uzbrojeń nie były zbytecznym, pokazało się już z tego, że zamówione baterie dostarczone zostały nie na czasie i z lichego materiału. Rząd nie chciał w skutek tego zapłacić Amerykanom kontraktem umówionej sumy, ci położyli areszt na kaucey złożone w Londynie, ztąd proces który skończył się zobowiązaniem, kosztującą skarb francuzki jeden milion franków.

Lista radców stanu już została uzupełnioną. Prawica przeformowała wszystkich swych kandydatów, z wyjątkiem dwóch lub trzech. Posiedzenia rady państwa odbywać się będą prawdopodobnie w Wersalu. Lewe centrum zgodziło się już na wybór kandydatów do komisji nieustającej, między tymi znajduje się generał Chanzy.

Dziennik urzędowy z dnia wczorajszego ogłasza sprawozdanie ministra wojny o urzędowaniu wyższej rady wojennej, która by czuwała nad wszelkimi sprawami odnoszącymi się do armii. Do rady tej należałby minister wojny, marszałkowie, odpowiednia liczba generałów wszystkich broni, prezosi komitetów różnych gatunków broni, jeneralny inspektor intendatury, wiceadmirał i t. d.

Przedwczoraj zmarła w Paryżu licząc 102 lat hrabina Ulryka de Bengé et de Malquiel, była dama honorowa królowej Maryi Antoniny, która towarzyszyła nieszczęśliwej królowej na rusztowanie i była obecną jej śmierci.

W tym samym dniu nastąpiło w Paryżu przer-

zyny, skąd jedna kolej zwraca się na zachód ku Wenecyi, ty zaś druga popędzisz na południe do Tryestu. Nagle, gdy zasepiony widokiem ponuręj pustyni spojrzysz w okno twego wagonu, rozwinię się przed tobą widok, który cię od razu z życiem pogodzi, zdumienie dziwnym kontrastem między brzydota, dzikością a najpiękniejszą wdzięcznością się do ciebie błękitem Adriatyku.

Kolęj tuż do niego dochodząc, nagłym zwrotem ku południu od razu stawia przed oczyma czującą ten krajo-braz. Z lewej strony dzika kamienista pustynia, z prawej nieprzejrzany jasny błękit morza, zanknięty od północy dalekiem wybrzeżem włoskiem, z południa pozornie zupełnie w morzu się kąpiącym Tryestem, a u stóp tych czarowny Miramar jak bukiet najcudniejszy wznoszący wyniosłe białe swe czoło z błękitnymi wód powabnego morza. Z daleka gniewny Karst jak nieboszczyk, — kościotrup, białe pokazując zęby, z zadrzaskiem przypatrzyć się tym cudom, gniewny, że ręka ludzka wydarła te miejsca jego panowaniu, że cudne stworzyła życie tam, gdzieby był chciał rozpościerać śmierć i zniszczenie. — Jeżeli masz troszkę nieba w sercu, to z pewnością, przebiegając tę cudną przestrzeń, poczujesz je w sobie; razem z falami Adriatyku poślesz daleko gdzieś myśli, oderwawszy je od ludzi; granice ich znajdziesz tak jak on dopiero u niebios przestworza. — Ciemność wreszcie tunelu raz jeszcze zakryje ci ten czarowny obraz; tunelem tym wjeżdżasz na dworzec Tryestski.

Pierwsza rzecz, która cię w Tryescie ku sobie pociągnie jest Miramar. W trudnym się stawia człowiek położeniu, chcąc prawdziwie to cacko opisywać, bo za-

wanie się chmury, a to tak gwałtowne, jakiego najstarsze nie zapamiętały osoby. W jednej chwili wszystkie ulice stolicy zamieniły się w jedno olbrzymie jezioro. W wielu miejscach woda dostała się do sklepów i zrzadziła znaczne szkody.

WŁOCHY.

* Rzym, 27 lipca. Tak w Rzymie, jak i na prowincyi główna uwaga skierowana jest na bliskie wybory municypalne. W Rzymie naznaczono takowe na 4 sierpnia. Klerykalni i ich przyjaciele nie zaniebujają zapisywać swych nazwisk do list wyborczych i krzątają się bardzo pilnie, aby wybory na własną wyzyskać korzyść. W miastach jak Trani, Nola, Caltanisseta, Ancona i innych odbyły się już wybory i wypadły na korzyść liberalnych.

Dzienniki włoskie donoszą, że wygotowano już wniosek do ustawy znoszącej stowarzyszenia religijne. Wniosek ten przedłożonym zostanie na jednym z najbliższych posiedzeń przyszłej sesyi parlamentarnej. Równocześnie ma być przedłożonym specjalny wniosek do ustawy odnoszącej się do Jezuitów.

Prasa włoska mówiąc o ostatnim zamachu na życie króla Amadeusza i wspominając o demonstracyach, jakie odbywały i odbywają się po całym włoskim półwyspie na cześć ocalonej pary królewskiej, podnosi przedewszystkiem pojednawcze usposobienie Ojca św., który na wiadomość o zamachu przesłał natychmiast królowi telegramem swe powinszowanie i oświadczył, że cieszy się niewymownie z powodu cudownego ocalenia i składa za to Opatrzności niewymowne dzięki.

O aresztowaniu jednej z osób, mającej zostawać w związku z zamachem, donoszą z Rzymu:

Uwięziono tutaj niejakiego p. Jacques, Francuza, byłego bratczyka Benedyktynów, a obecnie korespondenta różnych francuzkich klerykalnych dzienników, który kilka godzin przed wieścią o dokonany zamachu zapytywał się w biurze telegraficznem, czy nie nadeszły depesze o zamachu na życie króla hiszpańskiego. Zarządzono ścisłe śledztwo, o którego wyniku nie nam dotąd nie wiadomo.

AMERYKA.

* Ostatnie wiadomości z Meksyku mówią o stanowczej klęsce, zadanej przed samą śmiercią Juareza przez wojska rządowe oddziałom powstańcom.

Jenerał Ceballos przesłał telegramem radośną nowinę, że obsadził Monterey bez wystrzału. Później nadesłane wiadomości potwierdzają powyższą depeszę i dodają, że jenerał Palacios, który dowodził jednym oddziałem wojsk rządowych, pobli powstańców dowodzonych przez jenerala Quiroga. Wojska rządowe powitane zostały przy wchodzie do Monterey z nieudaną radością. Ubolewać tylko przychodzi, że powstańcy zabrali ze sobą znaczną ilość najprzedniejszych obywateli jako zakładników.

W Stanach Zjednoczonych ruch wyborczy wzmagają się o tyle, o ile bliższym jest dzień wyboru przyszłego prezydenta. Kandydatura Greeley'ego, poczyni coraz bardziej niepokój zwolenników Granta. Podczas, gdy przed 14 dniami politycy umiarkowanego kierunku byli zdania, że szanse obu kandydatów są równe, poczyni dzisiaj przeważać przekonanie, iż Greeley daleko więcej ma widoków, niżli Grant. Według telegramu z Nowego Yorku, oświadczył się także Karol Schurz w mowie mianiej w St. Louis za kandydaturą Greeley'ego. Odczytał on tutaj list tego ostatniego, w którym tenże obiecuje przystąpić do gruntownych reform. Schurz nadmieniał, że obecny ruch liberalny to rewolucya dążąca do zlania stronnictwa republikańskiego z demokratami, pojednania północy z południem i zupełnego odrodzenia dzisiejszego rządu.

Rok budżetowy 1871—1872 Stanów Zjednoczonych który ukończył się z dniem 28 czerwca, okazał się jako nader korzystny. Przemysł i handel wzrosły do olbrzymich rozmiarów, skarb państwa cieszy się nadzwyczajnymi dochodami, kredyt nie wiele pozostawia do życzenia. W tym roku nie było żadnych znaczniejszych strat. Długość sieci kolei żelaznych wzrosła nie mniej jak o 7500 mil. Dług publiczny zmniejszył się o 100 milionów, tj. zredukowanym został z 1,880,000,000 dolarów na 1,790,000,000 dolarów.

W New-Yorku odbył się niedawno tajny kongres członków internationalu. Stowarzyszenie to nie wiele znajduje dla siebie soków żywotnych w Ameryce, co okazało się przy ostatnich jego agitacyach zmierzających do wywołania po znaczniejszych fabrykach bezrobocia. Mianowano dwóch delegatów, mających wziąć udział na najbliższem zgromadzeniu w Haadze. W San-Domingo trwa bez przerwy wojna domowa.

Telegramy.

(Z biura Wolffa.)

Rzym, 30 lipca. Papież zamianował 7 włoskich i 11 zagranicznych biskupów. We większej części miast Włoch południowych i prowincyi Rzymskiej odniosło stronnictwo liberalne zwycięstwo na wyborach municypalnych.

wsze opis bładym, niedostatecznym ci się zdawać będzie; co tylko fantazyja, człowieka prowadzona pocuciem piękna stworzyć mogła, znajdziesz tu; ale sztuką umiejętnie tu tylko dopomagała piękności natury, która hojnie rozrzuciła tu dary swoje. — Błękitny Adriatyk, odbijający tuż nad nim wznoszący się zamek, zdala czerwony Tryest, z drugiej strony wybrzeże włoskie z winnicami daleko się rozciągającymi, po nad ten ciemny błękit nieba, — wszystkiego czarownym dopiero dopełnieniem jest Miramar z białymi wieżycami, w cudne ubrane ogrody i parki. Biedny Maksymilian podług własnego planu zbudował tę piękną siedzibę. — Tak mu w niej dobrze być mogło; zdawałoby się, że wśród takie otoczenia ambicja szukania szczęścia, sławy gdzieś za morzem zniknąć powinna. — Lecz poszedł biedny. — U schodów do morza wiodących w parku wsiadł w łódkę, która go zaniósła do czekającej na niego fregaty Nawara. — W trzy niespełna lata ta sama fregata, ten sam Tegethof do tego samego miejsca przywozły biednego z przestreloną piersią, obojętnego na sławę, do której dążył, na cudną siedzibę, która się do niego po dawnemu uśmiechała.

W takie pograżony myśli wsiadłem na okręt, dążący do Wenecyi, długo jeszcze wzrok mając wlepiony we wdzięczący się zamek, aż go zupełnie nie zakryło niebo czy fale spokojnego jak jezioro niebieskiego przestworu morza.

Przy losowaniu dnia **3 lipca rb.** pięcioprocentowych obligów miasta wydanych na urządzenie wodociągów miejskich wyszły następujące numery:

Lit. A. Nr. 12. 44. 96. 297. 301. 722
" " " 1080. 1269. 1332. 1363.
" " " 1381. 1430. 1434. po 40
tal.

Lit. B. Nr. 172. 386. 388. 419 po
100 tal.

Posiedzieliom oznaczonych powyżej obligów miejskich wypowiadamy takowe z nadmienieniem, że walutę **po Izam Stycznia r. p.** w kasie naszej Kancelaryjnej odebrać mogą.

Z dawniej wylosowanych obligów nie zaprezentowano dotąd numerów

Lit. A. Nr. 1445. 1500. po 40 tal.
" B. " 125, 218. 327 po 100 tal.

Przypominamy więc właścicielom tychże powtórnie, aby walutę za obligi te poodbieli, ponieważ znajduje się ona w depozycie, nie przysługując powyżsi. (3505)

Poznań, d. 3 lipca 1972.

Magistrat,

Na walne zebranie **fundacyi**
Bartha, mające się odbyć w dniach
29 i 30 Sierpnia
uprasza się na mocy §. 25 nie tylko
członków, ale także wszystkie w tutej-
szym królewsk. seminarjum wysta-
cone wychowawce i nauczycielki ni-
niejszemu najuprzejmiej. (3507)
Poznań dnia 19 lipca 1872.
Dyrekcya funduszu Bartha.

Polka, muzykalna, posiadająca języki francuzki, niemiecki i angielski poszukuje miejsca od Nowego Roku. (3480)
 Uprasza się zgłosić do Redakcyi Dzien. Pozn. pod li^t. **K. M. O.** i Nr. **3480.**

muni de très-bons certificats et qui faute de moyens de subsistance est obligé d'abandonner les études, désire se placer comme précepteur. On prie de s'adresser à Mr. **A. Riedel**, étud. à **Königshain** près d'**Ostritz** en Saxe. (3509)

Studenci uczęszczający do szkół tutejszych, znajdują stół i stancję przy najfrokliwszym dozorze. Bliższych wiadomości udziela chętnie panowie: profesor **Szule, W. Boniarski i Ludwik Kunkel.** (3486)

ś. p. Adama Mickiewicza
do
Pani Konstancyi
są do nabycia w Ekspedycji
Dziennika Poznańskiego po
zniżonej cenie **10 sgr.**

Prawdziwy
najpierwszy *Polski Skład*
krajowego **piwa**
i zagranicznego
od przeszło dwóch lat tu w Poznaniu
stniejący znajduje się u
(3449)
Józefa Przybylskiego

CUKIERKI DETHANA

teniu gda, cuchnącemu odde-
 chowi, w zrodzawieniu, oparzeniu
 i nabrzmieniu w głbie, spowodowa-
 nym przez ciągłe palenie tytoniu lub
 używanie merkuryszu. Lekarze za-
 lecają je szczególnież kaznodziom,
 mówcom i śpiewakom. (488)

W Paryżu w aptece p. Dethan, Fau-
 bourg St. Denis, 90; w Poznaniu w apte-
 ce dra Mankiewiczza; w Krakowie w
 aptece p. Tranczyńskiego, i we Lwowie
 w aptece p. Mikolash. —

PAPIER RIGOLLOT
 Musztarda w liściach
 do Sinapizmów

Przyjętych w szpitalach paryżkich, w am-
 bulansach i szpitalach wojskowych, w mary-
 narce francuskiej i w marynarce królewskiej
 angielskiej. (5308)

Przyjęcia powyższe stanowią rękojmią do skonalności PAPIERU RIGOLLOT, który w jednej chwili może być przygotowany, odznacza się czystością i łatwością użycia.

Wymagać należy, aby się na nim znajdował podpis, jak obok:

P. RIGOLLOT.

W Paryżu u fabrykanta, rue Vieille du Temple, 26; w Poznaniu w aptece p. Dra Mankiewicza; w Krakowie w aptece pana Trauczyńskiego; w Lwowie w aptece p. Mikolascha.

ZATWARDZENIE
Biegły, soc. et.
iudicjalny
Leczenie
Leczenie

REUMATYZM
Leczenie
Leczenie

PILULE VEGETALES PURGATIVES
GOURMANDES
ET DÉPURATIVES
55 B4 Sébastopol

DOZA POTRZEBNA DO PRZECZYSZCZENIA DZIERŻE SIŁ KRAJOWA SIŁ SPAG

DOZA POTRZEBNA DO UTRZYMANIA WOLNEGO STOŁCA PRZY JEDZENIU

CENA WYKŁADZANA

CENA WYKŁADZANA

ZDROWIE

W Poznaniu w aptece dra Mankiewicz; w Lwowie w aptekach pp. P. Mikolaiasz i Ruchera; w Krakowie w aptekach pp. Trauczyńskiego i W. Retyka; w Brodach w aptece p. M. Kulak u. Franzos. (1273)

K. Dmochowski

Fabrykant i Strojmistrz Fortepianów

Uczeń Erarda z Paryża i Steinwaya z Nowego Yorku

**Największych fabrykantów Instrumentalnych w Świe-
cie.** Przybył na stałe zamieszkanie do Poznania, i wszelkie zamówienia tak-
le strojenia jako i reparacyi, jakiegokolwiek bądź rodzaju fortepianów, przy-
jmuje w handlu herbaty **F. Dmochowski** przy **Ulicy Wil-
helmowskiej Nr 13.** zapewniając sumienne, trwałe i artystyczne wy-
konanie powierzonych mu prac, i doprowadzanie starych i zużytych forte-
pianów do zupełnie nowego stanu. (2762)

Po nadzwyczaj niższej cenie

Uzyskać można za pośrednictwem Ekspedycji Dziennika Poznańskiego następujące dzieła:

Baron: Wyspa, czyli Christian i jego towarzysze. Poemat w czterech pieśniach, przekład A. Pajgerta	5 sgr.
Dahlmann, Piotr: Marja Mnieiszczona, tragedia, i poezje pomniejsze 1871	10 sgr.
Darowski Wincenty: Katechizm różniczy dla młodzieży wiejskiej, 1865, Kraków.	5 sgr.
Doliński Stanisław: Zamek Krupski, powieść z wieku XIV, oryginalnie napisana, 1849, Warszawa.	10 sgr.
Dumas Alexander: Pamiętniki d'Antony, tłomaczyli Felix Wołczaski, 1840, Wilno.	10 sgr.
Dwutygodnik literacki. No. 20, Kraków, 1845.	2 1/2 sgr.
Edzieduszycki, Maurycy. Powieść z dawnych czasów, 192 str w See, 1868.	16 sgr.
Edzień przemienienia pańskiego, obrazek z naszych czasów; podarek dla Polskiej Młodzieży. 1870, Poznań.	5 sgr.
Edwardsy pisane wierszem. 1850, Poznań.	1 1/2 sgr.
Edzickowska Julia. Trzy Krzyże. Nieznajomy przyjaciel Dzieci. Równie i Wolność, trzy powieści, 1869 Poznań.	7 1/2 sgr.
Edzickowski, Władysław. Mickiewicz odsłonięty i Towiańszczyzna. Ośmiąg pożaru, Wydanie wznowione, 209 str.	10 sgr.
Edzickman, Wiktor. — Tablice Synoptyczne Historii Polskiej. Wiek XV.	14 sgr.
Edzickman, — Association scientifique universelle.	20 sgr.
Edzickman i Szawaskiewicz. Ś. p. Leleweł, Mowy.	3 sgr.
Edzickowski, J. N. O początku demokracji polskiej.	5 sgr.
Edzickowski, — List otwarty do teraźniejszego Towarzystwa Demokratycznego,	10 sgr.
Edzickowski, — Do Ludwika Mierosławskiego, autora, nie generała Prośba o dowody.	2 1/2 sgr.
Edzickowski, — Moja korespondencya z księciem Władysławem Czartoryskim, głównym agentem dyplomatycznym tajnego rządu narodowego.	1 sgr.
Edzickowski F. Księgi Ludu, — z francuskiego na ojczysty język przełożone	10 sgr.
Edzickowski, — Drugie poprawne wydanie.	6 sgr.
Edzickowski, — Raison d'Etat en Russie sous Alexandre II, par un patriote russe.	5 sgr.
Edzickowski, — Coup d'Oeil sur les affaires contemporaines de Pologne et de Russie. Lettre à Monsieur E** O***	5 sgr.
Edzickowski, Jędrzej. Jezuci w Polsce. Rys historyczny, wydał i przypisami pomnożył J. N. J.	10 sgr.
Edzickowski, Leopold Lew. Porównanie wypraw na Moskwę Żółtkiewskiego i Napoleona.	6 sgr.
Edzickowski, Oskar. Essai sur les principes fondamentaux de la Cosmologie. Avec figures dans le texte.	20 sgr.
Edzickowski, — Awesta, przekładu J. Pietraszewskiego, 3 tomy, z tekstem oryginalnym.	3 tal.
Edzickowski, W. F. A. L'Homme. Problèmes et Merveilles de la nature humaine physique et intellectuelle. Origine de l'homme, 1865, wydanie V.	1 tal. 15 sgr.
Edzickowski, Roman. Lesław, szkic fantastyczny.	4 sgr.

W teroz zakończonej 145-tej
król. pr. lot. państw.
 padła pierwsz. wygr. 150,000 tal.
 tak nazw. wielkiloś w mym debicie.
 Do majac. nast. ciąg. 2 losy 6 sierp. rb.
 sprzedaje i rozsyłam **kwoty udziału.**
 $\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{16}$ $\frac{1}{32}$ $\frac{1}{64}$
 38 19. 9 $\frac{1}{2}$. 4 $\frac{3}{8}$. 2 $\frac{1}{2}$. 1 $\frac{1}{2}$. 2 $\frac{3}{4}$ tal.
 przez zaliczkę pot. albo przes. należyty.
Handel efekt. państwów.
Max Meyer, (3383)
 Berlin, Leipzigerstrasse Nr. 94.
 najp. i najst. int. lot. pruski, założ. 1855.

Stanowczy sposób leczenia
chorób płciowych, wszelkich
wyrzutów, ran syfilitycznych
Doktora **Chable** w Paryżu,
rue **Vivienne** 36.

DÉPURATIF Skuteczność syropu
roślinnego bezmerkuryal-
nego przeciw liszajom,
syfilitycznym ranom, za-
czyszczeniu krwi, tak stanowczą się okaza-
ła, że ją dzisiaj 60,000 listów dziękczyn-
nych ze wszystkich stron świata jak najza-
cieplej popiera.

PLUS DE
COPAHU

Przyjemnego smaku
a w swém działaniu
łagodny syrop Cytry-
niany żelaza dr. Gubbi-
no dzis w użyciu będące a trudne do za-
jęcia, w skutkach zaś swoich wspanie ku-
rzy i konopny z rządu lekarstw wypier-
bądź w nastrożnikach, bądź wewnętrznie u-
żyty, pokonywa z pewnością wszystkie nie-
wonne dolegliwości, jakimi są: rzęzc-
stawy, osłabienie kanału, ataki pęcherza
Z powyżej wymienionych, specyficznemi
rodziami łączy się jeszcze masę przeciw li-
czajom, preparacya do kąpieli mineralnych,
Bains minéraux, masę przeciw hemoroidal-
gułki wyciągające z krwi zaraz.

W Lwowie jedynie w aptece *Piotra Mi-
laszka*, w Brodach w aptece p. *Kullak*, w
Lwakuw w aptece p. *Trawczyńskiego*, w Po-
naniu w aptece dr. *Monkiewicza*, w War-
sawie w składach materyałów apt. pp. *Ferd.*
de Gallego i Soessa.

(23888)

Chowski

istrz Fortepianów

einwaya z Nowego Yorku

Na zbliżającą się porę deszczów polecam jako
szczególniej praktyczne
wody nieprzepuszczające
dery końskie
po cenach jak najtańszych. (3510)
S. Kantorowicz. 65. Rynek 65.
Skład płócien i kobierców. Fabryka bielizny.

Medal Towarzystwa Nauk przemysłowych w Paryżu.

PREZ ZE SIWIZNĄ

MÉLANOGÈNE

wyborna farba do włosów (2391)

Pa. DICQUEMARE w PARYŻU i ROUEN

W jednej chwili zmienia siwe włosy na głowie na kolor naturalny, bez niebezpieczeństwa dla ciała. Farba ta bezwonna jest skuteczniejsza od wszelkich preparatów tego rodzaju dotąd używanych. Fabryka w Rouen, Plac hotel de Ville, w Poznaniu w apt. dr. Mankiewicza.

SZPRYCOWANIE BROU HYGIENICZNE, NIEZAWODNEGO SKUTKU I ZAPOBIEGAJĄCE.

Samo dostateczne do uleczenia bez użycia żadnych innych środków. Znajduje się w głównych aptekach na całym świecie. W Paryżu u wynalazcy, **Pa. BROU**, Boulevard Magenta, 158, — (Żądać należy prospektu) — 30 lat powodzenia. (2697)

Papier Fayard i Blayn.

Akwizgrańskie kąpiele.
Sezon latowy od 1 maja. (1956)
Wody rozsvlaja sie zawsze tylko świeżej nalewki.

 Korzystne kupno lub dzierzawy
majątków ziemskich
 w Galicyi położonych,
 ku zupełnemu zadowoleniu w każdym czasie
 uskutečnić można za informacją agenta
E. Lipinera
 w KRAKOWIE
 przy Moście Podgórskim 355.
 Kosztorysy przesyłają się na żądanie.

III (3478) III

Upraszamy niniejszém szanownych producentów o rychłe udzielenie nam poleceń do pośredniczenia w zakupnie **żyta proboszczowskiego - podwojnego hiszpańskiego, krzycy Konens'a, pszenicy proboszczowskiej, frankensteinskiej-kujawskiej-sandomirskiej**, jako téż **wszelkiego rodzaju zboża do siewu.** (3432)

Zamówienia przyjmujemy tak wprost jak też przez
agentury nasze w **Gnieźnie, Wągrowcu,
Czarnkowie, Inowrocławiu, Kościanie** a za dostarczenie wyborów. gatunku zboża zaręczamy.
Bniński, Chłapowski, Plater i Sp.

Potrzebuję **subjekta** do han-
dlu żelaza od 1go października r. b.
F. Kuczkowski.
Gniezno. (3453)

Patent na piec
do wypalania cegieł
Pawła Loeff
budowniczego i inżyniera cywil.
nego w Berlinie.

Nowy dowód nadzwyczajnych przyniósł tych pieców, przed wszystkimi tak zwanymi Hoffmanna piecami pierścieniowymi. Ktoś patent, jak wiadomo, wskutek technicznych dowodów P. Loeff zniszonym został. U mnie wykonany piec do wypalania cegieł podług patentowego systemu budowlanego P. Pawła Loeff z Berlina kosztuje **nadwzyczaj mało** pod względem jego budowy; pali się w nim nadwzyczaj dobrze i **nigdy** tak dobrych nie otrzymywałem cegieł, jak z tego pieca. (3266)

Dla tego mogę ten piec do wypalania cegieł (system Pawła Loeff) wszystkim jak najbardziej polecić.

Halberstadt 28 czerwca 1872.

Karl Grabe

Karol Grabow
Mistrz mularski.

Czemu cierpieć?

Łamanie w kościach, ból w biodrach i krzyżu, migrena, reumatyzm, stęszalność członków, zgnienie w boku, kurcz w tydłkach
leczy gruntownie

ekstrakt kompensacyjny. (Compensations Extract)

Jedno natarcie sprawia już ulgę w krótkim czasie ustępują zupełnie te cierpienia. Cena 1 flasz: oryg. 1 tal. Do nabycia u mnie tylko samego. (3193)

Karol Simon, weterynarz,
wynalazca Fluidu i opartej na nim sztuki
leczenia — Leszno.

Dla uniknięcia zachodzących dość często

Kobylepolskim,

rozmówiłem się osobiście z p. hr. Mycielskim i odtąd li tylko pieczęcią opatrzone beczki są sądki jako niesfałszowane odbierać można.

Pierwszą przesyłkę takowego odbiorę dzisiaj i polecam takowe Szanownej Publiczności.

Filipowicz,
Mała Garbary Nr. 7.

Płciowe choroby skórne i nerwowe
(mokrzenie w łóż-
ku, chorobę miodową, epilepsję, bóleści mę-
czy, impotencją,) leczę także listownie grun-
townie i prędko lekarz specjalny dr. med.
Cronfeld, w Berlinie, Carlstrasse 22.
(3508)

Na Prusy zachodnie i Wielkie K
Poznańskie poszukuje znany tutaj za
szczerwie hurtowy skład **wina**

Agenta
w celu pośredniczenia w interesach z prywatnymi odbiorcami. Bliższych wiadomości udzieli Ekspedycja ogłoszeń Haasenstein & Vogler we Wrocławiu sub. **X. U. 549**
(3481)

Szanownym Dominiom któreby na
swoj rachunek fabrykacya (3511)
sera szwajcarskiego

prorowadzić chciały, poleca się do usłu
w kondycję jako doświadczony fabry
kant najlepszych gatunków tabor ser
z wracając uniżenie uwagę na wielk
korzyści z fabrykacji takowej. Adm
to mnie jest **Marcin Kiesel** szwa
car. **Nowy Łukusz** przez Kościół

Kupno wsi
 Rzeczelną nabywca Polak, poszukuje natychmiast wsi w dobrej glebie od 300 - 1000 morg. Szczegółowe kosztorysy uprasza się posłać do:
F. F. Nr. 6. franco, poste restante
 Poznań. (3442)

Ekonom w młodym wieloletnim
dzietny poszukuje odpowiedniego miejsca
każdym czasie. Świadczenia na żądanie nadesłać
Zgłoszenia na ręce **P. Jankiewicz**
Gostyniu. Hotel Francuzki. (347)

Ogrodnik, bezzenny, wydoskonalony
swym zawodzie, opatrzony dobrmi świadectwami
mi życzy sobie innego miejsca. Oferty przyjmie
pan **Warnert**, Wielkie Garbary Nr. 1
w **Poznanu**. (3512)

Kurs papierów na giełdzie.
Berlin, dnia 30 lipca 1872.

Akcyze zakładowe kolei żelaznych.		Krajowe obligacye pierwotne.		Górnoszl. stareg.-pozn.		Warszaw.-wied. II em.		Aust. losy z 1858		Stowarzysz. dyskont.	
Akwizgrań.-masterych.	4	46 ³ / ₄ pi.		dito II emisya	4 1/2	— pi.	5	96 ³ / ₄ pi.	5	116 ³ / ₄ żąd.	266 ³ / ₄ pi.
Berlińsko-gzorzelička	4	81 pi.		dito III emisya	4 1/2	— pi.	5	96 ³ / ₄ pi.	—	Hamburga. bank handl.	5 125 pi. i żąd.
dito z pierwsz. pań.	5	101 ³ / ₄ pi.		Wsch.-prus. kol.połudn.	5	101 ³ / ₄ pi.		Rosjak.polsk.oblig.skar.	4	Gotajski bank kredyt.	4 113 żąd.
Berl.-pozdnam.-magdb.	4	163 ³ / ₄ pi.		dito litera B.	5	101 ³ / ₄ pi.		Pols. listy zast. II em.	4	Hanowerski bank	4 106 ³ / ₄ pi.
Berlińsko-szczecińska	4	179 pi.		Kol.po praw.brzeg.Odr.	5	102 ³ / ₄ żąd.		dito nowe	5	Heski bank	4 95 ³ / ₄ pi.
Czeska kolej zachodn.	5	114 ³ / ₄ pi.		Zagraniczne obligacye pierwotne.				Pols. listy likwidacyjn.	4	Królewicki bank stow.	5 111-106 pi.
Halla.-żóraw.-gubenski.	4	65 ³ / ₄ pi.						Ameryk. pożycz. 1882	6	Kwileckiego i Sp. bank	5 109 pi.
dito z pierwsz. pań.	5	87 ³ / ₄ pi.		Charkowsk.-azowsk.	5	94 ³ / ₄ pi.		dito 1883	6		
Kel. po praw. brz. Odry	5	125 ³ / ₄ pi.		Centraln. Pacific.	6	87 ³ / ₄ pi.		dito	5	Magdeb. stow. bankowe	4 119 pi.
dito z pierwsz. pań.	5	124 ³ / ₄ pi.		Allahaba i Cattanooga	8	63 ³ / ₄ pi.		Ros. list. zast. na grunta	5	Magdeb. stow. mekler.	4 133 ³ / ₄ 1/2 pi.
Marchijsko-poznańska	4	58 ³ / ₄ pi.		Coloñ.-mind. I emis.	4 1/2	99 ³ / ₄ pi.		Rumuński pożyczka	5	Magdeb. bank pryw.	4 108 pi.
dito z pierwsz. pań.	5	82 ³ / ₄ pi.		dito II	5	— pi.		Rum. oblieg. kol. żel.	—	Meinigski bank kredyt.	5 154 ³ / ₄ pi.
D. Inoszlaz.-march.	4	94 ³ / ₄ pi.		dito III	5	91 ³ / ₄ pi.		Renta francuzka	5	Austryack.zakład.kred.	5 199 ³ / ₄ 201 ³ / ₄ pi.
Górnoszlaz. kol. lit.A.C.	3 1/2	215 ³ / ₄ pi.		dito IV	5	— pi.		Włoska renta	5	Austriacki bank	4 123 pi.
dito lit.B.	3 1/2	193 pi.		dito V	5	90 ³ / ₄ pi.		Pożycz. turecka z r.1855	5	Wschodnio-niem. bank	5 107 pi. i żąd.
Wschodniopruska kol.				dito VI	5	— pi.		dito z r.1869	6	Ostdeutsche Produkt.B.	4 90 pi.
południowa	4	45 ³ / ₄ pi.		Marchijsko-poznańska	4	101 ³ / ₄ żąd.				Pomors. bank ryc.	4 112 ³ / ₄ pi.
dito z pierwsz. pań.	5	70 ³ / ₄ pi.		Magdeb.-halberszacka	4 1/2	99 ³ / ₄ pi.				Poznańs. bank prowinc.	4 114 pi.
Nadrenska	4	165 pi.		dito z r. 1865	4 1/2	99 ³ / ₄ pi.				Pruski bank akcyjny	5 209 pi.
dito z pierwsz. pań.	5	— pi.		dito z r. 1870	5	100 ³ / ₄ pi.				Pruski bank akc. centr.	5 123 pi.
dito lit. B.	4	94 ³ / ₄ pi.		Górnoszlazka litera A.	4	— pi.				Prowinc. stow. dyskont.	4 153 ³ / ₄ pi.
Starogardzko-poznań.	4 1/2	99 ³ / ₄ pi.		dito litera B.	3 1/2	— pi.				Szląska stowarz. bank.	4 169 ³ / ₄ pi.
Brzesko-kijowska	5	79 ³ / ₄ pi.		dito litera C.	4	— pi.				Szeceński. bank stowarz.	4 101 ³ / ₄ pi.
Brzesko-grajewska	5	39 ³ / ₄ pi.		dito litera D.	4	— pi.				Moneta w złocie, srebrze i papierze	
Galicyjska Ludwika	5	109 ³ / ₄ pi.		dito litera E.	3 1/2	83 ³ / ₄ pi.				Fryderyksoy	4 113 ³ / ₄ pi.
Austr.-franc. kolej pań.	5	201 ³ / ₄ pi.		dito litera F.	4 1/2	99 ³ / ₄ pi.				Korony złote	5 9. 7 ³ / ₄ pi.
Austr. półn. zachodnia	5	131 ³ / ₄ pi.		dito litera G.	4 1/2	99 ³ / ₄ pi.				Napoleondoy	5 10 ³ / ₄ pi.
dito kolej Rudolfa	5	— pi.		dito litera H.	4 1/2	99 ³ / ₄ pi.				Imperyaly	5 16 pi.
dito kolej połudn.	5	125 ³ / ₄ pi.		Górnoszl. brzeg.-niska	4 1/2	— pi.				Dolary	1. 11 ³ / ₄ pi.
Węgiersko-galicyjska	5	— pi.		dito koźło-bogumiń.	4	86 ³ / ₄ pi.				Złoto w sztab.funt oeln.	4 462 ³ / ₄ żąd.
Warszawsko-bydgosk.	4	— pi.		dito III emisya	4 1/2	88 ³ / ₄ żąd.				Srebra funt oelny	29. 20 pi.
Warszawsko-wied. 4	5	86 ³ / ₄ pi.		dito IV emisya	4 1/2	98 ³ / ₄ żąd.				Zagranicz. noty bank.	99 ³ / ₄ pi.
Elżbiarsko-kolej zachod.	5	113 pi.		dito V emisya	5	102 pi.				Austryack. noty bank.	90 ³ / ₄ pi.
Wrocławsko-warszaw.	5	— pi.								Rosyjskie noty bank.	81 ³ / ₄ pi.
										Fransuskie noty bank.	79 ³ / ₄ pi.

Niemieckie papiery.		Aust. losy z 1858		Stowarzysz. dyskont.	
Półn.-niem. pożycz.związ.	5	100 ³ / ₄ pi.		116 ³ / ₄ żąd.	
Dobrow. pożycz.państw.	4 1/2	101 ³ / ₄ pi.		89 ³ / ₄ pi.	
Pożyczka państw. z r.1859	5	— pi.		76 ³ / ₄ pi.	
Oblięgi długu państwa	3 1/2	90 ³ / ₄ pi.		76 pi.	
Prem. pożycz.państw. z 1855	3 1/2	121 ³ / ₄ pi.		76 pi.	
Listy zas. wsch. prus.	3 1/2	85 pi.		64 ³ / ₄ żąd.	
dito	4	94 ³ / ₄ pi.		96 ³ / ₄ pi.	
dito	4 1/2	100 ³ / ₄ pi.		98 u. — pi.	
dito	5	100 ³ / ₄ pi.		95 ³ / ₄ pi.	
Pomorskie listy zastaw.	3 1/2	82 ³ / ₄ pi.		92 ³ / ₄ pi.	
dito	4	92 ³ / ₄ pi.		98 ³ / ₄ 9 m. 99 pi.	
dito	4 1/2	101 ³ / ₄ pi.		— pi.	
Poznańskie (nowe)	4	92 ³ / ₄ pi.		83 ³ / ₄ 4 ul. — pi.	
Szląskie	3 1/2	— pi.		67 ³ / ₄ 1/2 ul. 67 ³ / ₄	
dito lit. A.	4	— pi.		51 ³ / ₄ 3/4 ul. 51 ³ / ₄ 3/4	
dito nowe	4	— pi.		61 ³ / ₄ ult. p.	
Zachodnio-pruskie	3 1/2	82 ³ / ₄ pi.			
dito	4	91 ³ / ₄ pi.			
dito	4 1/2	100 ³ / ₄ pi.			
dito II serya	5	104 pi.			
dito	4	— pi.			
dito	4	96 ³ / ₄ pi.			
dito	4	95 pi.			
dito	4	95 ³ / ₄ pi.			
dito	4	96 ³ / ₄ żąd.			

Zagraniczne papiery.		Aust. renta sreb.		Stowarzysz. dyskont.	
Austr. renta sreb.	4 1/2	64 ³ / ₄ pi.		113 ³ / ₄ pi.	
dito papier.	4 1/2	58 ³ / ₄ 9 n. 59 pi.		9. 7 ³ / ₄ pi.	
dito losy z 1854.	4	87 pi.		5. 10 ³ / ₄ pi.	
dito losy z 1860	—	94 ult. 94 ³ / ₄ 3/4		5. 16 pi.	

Akoje bankowe i banków kredytowych.		Aust. losy z 1858		Stowarzysz. dyskont.	
Pow. bank depozyt.	5	97 ³ / ₄ pi.		116 ³ / ₄ żąd.	
Berlińs. stowarz. handl.	4	155 ³ / ₄ pi.		89 ³ / ₄ pi.	
Berliński bank	4	127 ³ / ₄ pi.		76 ³ / ₄ pi.	
Berlińs. bank lombard.	5	94 ³ / ₄ żąd.		76 pi.	
Berlińs. bank meklers.	4	122 ³ / ₄ pi.		76 pi.	
Berlińs. bank meklers.	—	— pi.		76 pi.	
produktów	5	114 ³ / ₄ pi.		64 ³ / ₄ żąd.	
Wrocław. bank dyskon.	4	139 ³ / ₄ pi.		96 ³ / ₄ pi.	
dito wekslowy	4	141 pi.		98 u. — pi.	
Gdańsk. stow. bankowe	4	102 ³ / ₄ pi.		95 ³ / ₄ pi.	
Gdański bank prywaty.	4	— pi.		92 ³ / ₄ pi.	
Darmstadtzki bank	4	19 ³ / ₄ pi.		98 ³ / ₄ 9 m. 99 pi.	
dito zwany Zettelbank	4	114 ³ / ₄ pi.		— pi.	
Desawski bank kredyt.	—	15 pi.		83 ³ / ₄ 4 ul. — pi.	
Niemiecki bank narod.	5	103 ³ / ₄ pi.		67 ³ / ₄ 1/2 ul. 67 ³ / ₄	
dito dito Unii	4	121 ³ / ₄ pi.		51 ³ / ₄ 3/4 ul. 51 ³ / ₄ 3/4	

Moneta w złocie, srebrze i papierze		Aust. losy z 1858		Stowarzysz. dyskont.	
Fryderyksoy	4	113 ³ / ₄ pi.		116 ³ / ₄ żąd.	
Korony złote	5	9. 7 ³ / ₄ pi.		89 ³ / ₄ pi.	
Napoleondoy	5	10 ³ / ₄ pi.		76 ³ / ₄ pi.	
Imperyaly	5	16 pi.		76 pi.	
Dolary	1.	11 ³ / ₄ pi.		76 pi.	
Złoto w sztab.funt oeln.	4	462 ³ / ₄ żąd.		64 ³ / ₄ żąd.	
Srebra funt oelny	29.	20 pi.		96 ³ / ₄ pi.	
Zagranicz. noty bank.	99 ³ / ₄	pi.		98 u. — pi.	
Austryack. noty bank.	90 ³ / ₄	pi.		95 ³ / ₄ pi.	
Rosyjskie noty bank.	81 ³ / ₄	pi.		92 ³ / ₄ pi.	
Fransuskie noty bank.	79 ³ / ₄	pi.		98 ³ / ₄ 9 m. 99 pi.	